

SECTION 2. CRIMINAL PROCESS AND CRIMINOLOGY

DOI: 10.46299/ISG.2024.MONO.LEGAL.2.2.1

2.1 Peculiarities of conducting criminal proceedings against the chairman and deputy chairman of the national agency for the prevention of corruption

Всі громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (ч. 1, 2 ст. 24 Конституції України). Проте у виключних випадках Конституція вимагає особливого провадження щодо окремої категорії осіб, також кримінальний процесуальний закон встановлює особливості провадження щодо окремої категорії осіб (глава 37 КПК України).

Особливий порядок кримінального провадження здійснюється стосовно голови і заступників Національного агентства з питань запобігання корупції (далі НАЗК), які зазначені в п.10 ч.1 ст. 480 КПК України. Встановлення особливостей кримінального провадження стосовно таких осіб обумовлено прагненням законодавця забезпечити їм самостійність і незалежність, найбільш сприятливі умови для здійснення ними власних повноважень та захистити її від необґрунтованого кримінального переслідування та засудження.

Окрім КПК України, особливості притягнення до кримінальної відповідальності цих осіб визначаються законами України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII, «Про державну службу» від 10.12.2015 р. № 889-VIII, «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 р. № 3166-VI, «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» від 23.09.2021 р. №1780-IX, «Про очищення влади» від 16.09.2014 р. № 1682-VII, «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. №

361-IX, «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII та підзаконними актами: Інструкцією з організації та здійснення внутрішнього контролю в Національному агентстві з питань запобігання корупції, яка затверджена Наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 12.10.2020 р. № 455/20, Порядком здійснення перевірок на доброчесність та моніторингу способу життя працівників Національного агентства з питань запобігання корупції, який затверджено Наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 24.12.2020 № 595/20.

Застосування особливого порядку кримінального провадження означає, що стосовно голови і заступників НАЗК кримінальне провадження загалом здійснюється за правилами, встановленими Законами України, із врахуванням низки особливостей, визначених у КПК України. Ними є: особливі порядки затримання, визначення підслідності, застосування запобіжного заходу, повідомлення про підозру, тимчасового відсторонення від посади, дострокового звільнення з посади.

2.1.1 Конституційно-правовий статус Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Конституційно-правовий статус Голови НАЗК законодавець розкриває в Законі України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII, та деяких інших правових актах. Відповідно до ч. 1 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК, якого призначає на посаду та звільняє з посади Кабінет Міністрів України (далі КМУ), керує діяльністю НАЗК. Відповідно до підп. «є» п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК є особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Відповідно до примітки до ст. 51-3, примітки до ст. 56 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII Голова НАЗК є службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище. Відповідно до абз. 16 п. 37 ч.1 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX Голова НАЗК є національним публічним діячем - фізичною особою, яка виконує або виконувала в Україні визначні публічні функції. Відповідно до ч. 1 ст. 91, абз. 4 п. 1 ч. 2 ст. 6 Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. № 889-VIII Голова НАЗК є державним службовцем на посаді керівника центрального органу виконавчої влади, який не є членом Кабінету Міністрів України (далі КМУ) і його посада належить до посад державної служби категорії «А». Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» від 23.09.2021 р. №1780-IX Голова НАЗК вважається особою, яка бере участь у політичному житті. Відповідно до ч. 1 ст. 13 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК є уповноваженою особою НАЗК.

Відповідно до ч. 2 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Головою НАЗК може бути громадянин України, не молодший тридцяти п'яти років, який має вищу освіту, володіє державною мовою, є доброчесним і компетентним, здатний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки. Відповідно до ч. 3 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Головою НАЗК не може бути особа, яка: 1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена; 2) має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи); 3) притягалася на підставі обвинувального вироку, який набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного злочину або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією; 4) позбавлена права відповідно до вироку суду, що набрав законної сили, займатися діяльністю, пов'язаною з

виконанням функцій держави, або обіймати певні посади; 5) протягом двох років до подання заяви на участь у конкурсі на зайняття цієї посади входила до складу керівних органів політичної партії або перебувала у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією; 6) не подала відповідно до цього Закону декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік; 7) не пройшла спеціальну перевірку або не надала згоди на її проведення.

Відповідно до ч. 1 ст. 27 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Головою НАЗК не може бути особа, яка на посаді Голови НАЗК буде мати у прямому підпорядкуванні близьких їй осіб або буде прямо підпорядкованою у зв'язку з виконанням повноважень близьким їй особам. Відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII особа, призначена на посаду Голови НАЗК, зобов'язана не пізніше 15 робочих днів з дня призначення (обрання) на посаду здійснити дії, спрямовані на припинення підприємницької діяльності та припинення її повноважень у складі правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, якщо особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді)).

Відповідно до ч. 4 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК не може займати свою посаду два строки підряд.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Конкурсна комісія з відбору на посаду Голови Національного агентства (далі - Конкурсна комісія) визначає кандидатів на посаду Голови НАЗК відповідно до результатів відкритого конкурсного відбору на зайняття цієї посади (далі - конкурс), організує і проводить конкурс. Відповідно до ч. 9 ст. 6 Закону України «Про запобігання корупції» від

14.10.2014 р. №1700-VII особа, яка претендує на участь у конкурсі, подає у визначений в оголошенні строк такі документи: 1) заяву про участь у конкурсі з наданням згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до цього Закону та на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»; 2) автобіографію, що містить: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), членство у політичних партіях, у тому числі в минулому, наявність трудових або будь-яких інших договірних відносин з політичною партією протягом двох років, що передують дню подання заяви, контактний номер телефону та адресу електронної пошти, відомості про наявність чи відсутність судимості, накладення на особу адміністративного стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією; 3) мотиваційний лист, у якому особа викладає свої мотиви обрання на посаду Голови Національного агентства та своє бачення можливої майбутньої діяльності на цій посаді; 4) копію декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року, в якому було оприлюднено оголошення про конкурс, та посилання на відповідну сторінку Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; 5) інші документи, подання яких передбачене цим Законом для проведення спеціальної перевірки.

Відповідно до ч. 6 ст. 6 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII конкурсна комісія розглядає документи, подані особами для участі в конкурсі, потім проводить на своєму засіданні співбесіду з відібраними кандидатами і визначає шляхом відкритого голосування з числа кандидатів, які пройшли співбесіду, кандидата, який згідно з рішенням Конкурсної комісії має найкращі професійний досвід, знання і якості для виконання службових обов'язків Голови НАЗК, вносить подання Кабінету Міністрів України (далі КМУ) про призначення кандидата на посаду Голови

НАЗК. Відповідно до п. 1 ч. 7 ст. 21 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII КМУ призначає Голову НАЗК.

Відповідно до ч. 4 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК призначається на строк чотири роки.

Відповідно до ч. 5 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII повноваження Голови НАЗК припиняються у зв'язку із закінченням строку його повноважень або достроково у випадках: 1) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою; 2) досягнення шістдесяти п'яти років; 3) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що утворюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я; 4) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання безвісно відсутнім чи оголошення померлим; 5) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього; 6) припинення ним громадянства України або виїзду на постійне проживання за межі України; 7) подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням, відставки; 8) його смерті; 9) наявності висновку комісії з проведення незалежної оцінки ефективності діяльності Національного агентства про неефективність такої діяльності; 10) набрання законної сили рішенням суду про визнання його активів або активів, набутих за його дорученням іншими особами або в інших передбачених ст. 290 Цивільного процесуального кодексу України випадках, необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави.

Відповідно до ч. ч. 2, 6, 7, 8 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК має наступні гарантії своєї діяльності: діє від імені держави, він, його майно та близькі особи перебувають під захистом держави, може написати заяву в Національну поліцію про загрозу для себе, своїх близьких осіб та майна, внаслідок чого органи Національної поліції повинні вжити необхідні заходи для забезпечення безпеки Голови та його близьких осіб, збереження їхнього майна, має право на забезпечення засобами

захисту, які надаються йому органами Національної поліції. Ч. 7 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII встановлює відповідальність за посягання на життя і здоров'я Голови НАЗК, його близьких осіб, знищення чи пошкодження їхнього майна, погроза їм убивством, насильством чи пошкодженням майна. Відповідно до ч. 5 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення Голові НАЗК може бути здійснено лише Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора) або заступником Генерального прокурора - керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, також тільки вони та заступник Генерального прокурора мають право звернутися з клопотанням про відсторонення від посади Голови НАЗК, який підозрюється чи обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення.

Відповідно до ч. 2 ст. 29 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК може при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів Прем'єр-Міністру, оскільки до повноважень КМУ належить звільнення Голови НАЗК з посади.

Відповідно до ч. 1 ст. 7 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК має наступні повноваження: 1) організовує та контролює роботу НАЗК, несе персональну відповідальність за законність, прозорість та ефективність діяльності НАЗК, звітує про роботу НАЗК, призначає на посади та звільняє з посад працівників НАЗК, присвоює службовцям НАЗК ранги державних службовців, притягає службовців НАЗК до дисциплінарної відповідальності згідно з рішенням дисциплінарної комісії НАЗК, розподіляє обов'язки між заступниками Голови НАЗК приймає в установленому порядку рішення про розподіл бюджетних коштів, розпорядником яких є НАЗК, затверджує штатний розпис та кошторис НАЗК, положення про територіальні органи НАЗК, затверджує перспективні, поточні та

оперативні плани роботи НАЗК, визначає показники ефективності діяльності НАЗК, представляє НАЗК у відносинах із іншими органами держави та/або органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями, органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями, вживає заходів із запобігання несанкціонованому доступу до інформації з обмеженим доступом, забезпечує додержання законодавства про доступ до публічної інформації, розпорядником якої є НАЗК, та захист персональних даних, володільцем яких є НАЗК, видає у межах повноважень накази та доручення, має право бути присутнім на засіданнях Верховної Ради України (далі ВРУ), її комітетів, постійних, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій, а також брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях КМУ, інших державних органів та органів місцевого самоврядування у разі розгляду питань, пов'язаних з формуванням та реалізацією антикорупційної політики. Відповідно до ч. 7 ст. 12 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК складає протокол про вчинене суддею або суддею Конституційного Суду України адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, направляє його до суду у визначеному законом порядку, а також інформує про це відповідно Вищу раду правосуддя або Голову Конституційного Суду України. Відповідно до ч. 7 ст. 12 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК затверджує обґрунтований висновок про вчинене суддею або суддею Конституційного Суду України інше корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення та надсилає його іншим спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, а також інформує про факт затвердження такого висновку відповідно Вищу раду правосуддя або Голову Конституційного Суду України. Відповідно до ст. ст. 13, 62 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК має наступні права: безперешкодно входити до приміщень державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, та юридичних осіб, які є учасниками процедури закупівлі відповідно до Закону

України «Про публічні закупівлі», якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень, державних, комунальних підприємств, господарських товариств (у яких державна або комунальна частка перевищує 50%), де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує 50 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень за службовим посвідченням та мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки юридичних осіб; вимагати необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень; отримувати в межах своєї компетенції письмові пояснення від посадових осіб та службових осіб державних органів, органів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та їх посадових осіб, громадян та їх об'єднань; відповідно до розподілу обов'язків складати протоколи про адміністративні правопорушення у справах, що належать до компетенції НАЗК; представляти НАЗК в судах; проводити перевірки з питань, які віднесено до повноважень НАЗК. Відповідно до ч. 2 ст. 8 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК затверджує Положення про апарат НАЗК і його структуру, а також положення про самостійні структурні підрозділи апарату. Відповідно до ч.ч. 2, 3 ст. 8 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК призначає та звільняє керівника апарату та його заступників, керівників територіальних органів НАЗК. Відповідно до ч. 3 ст. 8 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК може створити не більше шести територіальних органів НАЗК.

Відповідно до ч. 1 ст. 36 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК зобов'язаний протягом 60 днів після призначення (обрання) на посаду передати в управління іншій особі належні їм підприємства та корпоративні права в порядку, встановленому законом. Відповідно до ст. ст. 38, 39, 41, 42 ч. 1 ст. 40 Закону України «Про запобігання

корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК зобов'язаний неухильно додержуватися вимог закону та загальновизнаних етичних норм поведінки, дотримуватися політичної нейтральності та неупередженості, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки виключно в інтересах держави. Відповідно до ч. 1 ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК зобов'язаний не розголошувати і не використовувати конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала йому відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом. Відповідно до ст. 44 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК зобов'язаний утримуватися від виконання незаконних рішень чи доручень.

Відповідно до п. 1 ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК зобов'язаний щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті НАЗК декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - декларація), за минулий рік за формою, що визначається НАЗК. Відповідно до ч. 1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК зобов'язаний вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів.

Відповідно до ч. 1 ст. 65-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК притягається до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Відповідно до ч. 1 ст. 22 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голові НАЗК заборонено використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або

кошти в приватних інтересах. Відповідно до ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голові НАЗК заборонено: 1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю; 2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді)). Відповідно до ч. 2 ст. 35-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК не має права брати участь у прийнятті рішення НАЗК у разі виникнення у нього реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Відповідно до ч. 1 ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голові НАЗК заборонено безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб: 1) у зв'язку із здійсненням ним діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування; 2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні Голови НАЗК.

2.1.2 Конституційно-правовий статус заступників Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до ч. 6 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК може мати трьох заступників, яких він призначає на посаду та звільняє з посади. Відповідно до підп. «є» п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК є особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Відповідно до примітки до ст. 51-3, примітки до ст. 56 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII заступники Голови НАЗК є службовими особами, які займають

особливо відповідальне становище. Відповідно до абз. 16 п. 37 ч.1 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX заступники Голови НАЗК є національними публічними діячами - фізичними особами, які виконували або виконують в Україні визначні публічні функції. Відповідно до ч. 1 ст. 91, абз. 4 п. 1 ч. 2 ст. 6 Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. № 889-VIII заступники Голови НАЗК є державними службовцями і їх посади належать до посад державної служби категорії «А». Відповідно до ч. 1 ст. 13 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК є уповноваженими особами НАЗК.

Відповідно до ч. 3 ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII особа, яка претендує на зайняття посади заступника Голови НАЗК, до призначення на цю посаду подає в установленому Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

Відповідно до ст. 27 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам. У разі виникнення таких обставин, заступники Голови НАЗК та близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк, якщо це неможливо, то заступники Голови НАЗК або близькі їм особи у місячний строк переводяться на іншу посаду, що виключає пряме підпорядкування, якщо це неможливо, то особа, яка перебуває у підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.

Відповідно до ч. ч. 2, 6, 7, 8 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК мають наступні гарантії своєї діяльності: діють від імені держави, вони, їх майно та близькі особи

перебувають під захистом держави, можуть написати заяву в Національну поліцію про загрозу для себе, своїх близьких осіб та майна, внаслідок чого органи Національної поліції повинні вжити необхідні заходи для забезпечення безпеки заступників Голови та їх близьких осіб, збереження їхнього майна, мають право на забезпечення засобами захисту, які надаються йому органами Національної поліції. Ч. 7 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII встановлює відповідальність за посягання на життя і здоров'я заступників Голови НАЗК, їх близьких осіб, знищення чи пошкодження їхнього майна, погроза їм убивством, насильством чи пошкодженням майна. Відповідно до ч. 5 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення заступникам Голови НАЗК може бути здійснено лише Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора) або заступником Генерального прокурора - керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, також тільки вони та заступник Генерального прокурора мають право звернутися з клопотанням про відсторонення від посади заступників Голови НАЗК, які підозрюються чи обвинувачуються у вчиненні кримінального правопорушення.

Відповідно до ч. 2 ст. 7 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК здійснюють свої повноваження відповідно до розподілу обов'язків, затвердженого Головою НАЗК, та у разі відсутності Голови НАЗК виконують його обов'язки відповідно до наказу Голови НАЗК. Відповідно до ч. 7 ст. 12 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК складають протокол про вчинене суддею або суддею Конституційного Суду України адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, направляють його до суду у визначеному законом порядку, а також інформують про це відповідно Вищу раду правосуддя або Голову Конституційного Суду України. Відповідно до ч. 7 ст. 12 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК затверджують обґрунтований

висновок про вчинене суддею або суддею Конституційного Суду України інше корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення та надсилають його іншим спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, а також інформують про факт затвердження такого висновку відповідно Вищу раду правосуддя або Голову Конституційного Суду України. Відповідно до ст. 13 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК мають наступні права: безперешкодно входити до приміщень державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, та юридичних осіб, які є учасниками процедури закупівлі відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень, державних, комунальних підприємств, господарських товариств (у яких державна або комунальна частка перевищує 50%), де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує 50 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень за службовим посвідченням та мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки юридичних осіб; вимагати необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень; отримувати в межах своєї компетенції письмові пояснення від посадових осіб та службових осіб державних органів, органів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та їх посадових осіб, громадян та їх об'єднань; відповідно до розподілу обов'язків складати протоколи про адміністративні правопорушення у справах, що належать до компетенції НАЗК; представляти НАЗК в судах; проводити перевірки з питань, які віднесено до повноважень НАЗК.

Відповідно до ч. 1 ст. 36 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК зобов'язані протягом 60 днів після призначення на посаду передати в управління іншій особі належні їм

підприємства та корпоративні права в порядку, встановленому законом. Відповідно до ст. ст. 38, 39, 41, 42 ч. 1 ст. 40 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК зобов'язані неухильно додержуватися вимог закону та загальноновизнаних етичних норм поведінки, дотримуватися політичної нейтральності та неупередженості, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки виключно в інтересах держави. Відповідно до ч. 1 ст. 43 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК зобов'язані не розголошувати і не використовувати конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом. Відповідно до ст. 44 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК зобов'язані утримуватися від виконання незаконних рішень чи доручень.

Відповідно до ч. 1 ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті НАЗК декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - декларація), за минулий рік за формою, що визначається НАЗК. Відповідно до ч. 1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК зобов'язані: вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів Голову НАЗК; не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів; вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Відповідно до ч. 1 ст. 65-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступники Голови НАЗК притягаються до

кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Відповідно до ч. 1 ст. 22 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступникам Голови НАЗК заборонено використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах. Відповідно до ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступникам Голови НАЗК заборонено: 1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю; 2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді)).

Відповідно до ч. 1 ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступникам Голови НАЗК заборонено безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб: 1) у зв'язку із здійсненням ними діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування; 2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні заступника Голови НАЗК.

2.1.3 Особливості процедури затримання Голови та заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до ч.2 ст. 207 КПК України лише уповноважена на проведення затримання службова особа може затримати без ухвали слідчого судді, суду

Голову НАЗК у випадках: вчинення ним кримінального правопорушення або замаху на вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після вчинення ним кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування його за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення.

Оскільки відповідно до ч.2 ст. 176 КПК України затримання є тимчасовим запобіжним заходом, то відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 483 КПК України про застосування затримання щодо Голови НАЗК обов'язково повідомляються органи і службові особи, які його обрали або призначили чи відповідають за заміщення його посади.

попереднього аналізу процедури призначення Голови НАЗК впливає, що про його затримання обов'язково повідомляються Прем'єр-Міністр України та члени КМУ.

Відповідно до ч. 2 ст. 207 КПК України лише уповноважена на проведення затримання службова особа може затримати без ухвали слідчого судді, суду заступників Голови НАЗК у випадках: вчинення ним кримінального правопорушення або замаху на вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після вчинення ним кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування його за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення.

Оскільки відповідно до ч. 2 ст. 176 КПК України затримання є тимчасовим запобіжним заходом, то відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 483 КПК України про застосування затримання щодо заступників Голови НАЗК обов'язково повідомляються органи і службові особи, які їх обрали або призначили чи відповідають за заміщення їхніх посад.

З попереднього аналізу процедури призначення заступників Голови НАЗК впливає, що про їх затримання обов'язково повідомляється Голова НАЗК.

2.1.4 Особливості підслідності досудового розслідування щодо Голови та заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до ч. 2 ст. 214 КПК України досудове розслідування розпочинається з моменту внесення уповноваженою особою (слідчим, дізнавачем, прокурором) відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі ЄРДР).

Відповідно до п. 1 ч. 4 ст. 216 КПК України слідчі органів Державного бюро розслідувань здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, вчинених Головою НАЗК, крім випадків, коли досудове розслідування цих кримінальних правопорушень віднесено до підслідності НАБУ. Відповідно до ч. 5 ст. 216 КПК України детективи НАБУ здійснюють досудове розслідування у випадках вчинення Головою НАЗК кримінальних правопорушень: 1) передбачених ст. ст. 191, 206-2, 209, 210, 211, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 366-2, 366-3, 368, 368-5, 369, 369-2, 410 ККУ; 2) якщо розмір предмета кримінального правопорушення, передбаченого ст. ст. 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 368, 369, 369-2 ККУ, у п'ятсот і більше разів перевищує розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на час вчинення кримінального правопорушення, а також предмет кримінального правопорушення або розмір завданої шкоди у кримінальних правопорушеннях, передбачених ст. ст. 191, 206-2, 209, 210, 211, 364, 410 ККУ, у дві тисячі і більше разів перевищує розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на час вчинення кримінального правопорушення; 3) ст. 369, ч. 1 ст. 369-2 ККУ, вчинених щодо службової особи, визначеної у ч. 4 ст. 18 ККУ або у п. 1 ч. 5 ст. 216 КПК України.

Відповідно до ч. 2 ст. 214 КПК України досудове розслідування розпочинається з моменту внесення уповноваженою особою (слідчим,

дізнавачем, прокурором) відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі ЄРДР).

Відповідно до п. 1 ч. 4 ст. 216 КПК України слідчі органів Державного бюро розслідувань здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, вчинених заступниками Голови НАЗК, крім випадків, коли досудове розслідування цих кримінальних правопорушень віднесено до підслідності НАБУ. Відповідно до ч. 5 ст. 216 КПК України детективи НАБУ здійснюють досудове розслідування у випадках вчинення заступниками Голови НАЗК кримінальних правопорушень: 1) передбачених ст. ст. 191, 206-2, 209, 210, 211, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 366-2, 366-3, 368, 368-5, 369, 369-2, 410 ККУ; 2) якщо розмір предмета кримінального правопорушення, передбаченого ст. ст. 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 368, 369, 369-2 ККУ, у п'ятсот і більше разів перевищує розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на час вчинення кримінального правопорушення, а також предмет кримінального правопорушення або розмір завданої шкоди у кримінальних правопорушеннях, передбачених ст. ст. 191, 206-2, 209, 210, 211, 364, 410 ККУ, у дві тисячі і більше разів перевищує розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на час вчинення кримінального правопорушення; 3) ст. 369, ч. 1 ст. 369-2 ККУ, вчинених щодо службової особи, визначеної у ч. 4 ст. 18 ККУ або у п. 1 ч. 5 ст. 216 КПК України.

2.1.5 Особливості процедури застосування запобіжних заходів щодо Голови та заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 483 КПК України про застосування запобіжних заходів щодо Голови НАЗК обов'язково повідомляються органи і службові особи, які його обрали або призначили чи відповідають за заміщення його посади.

З попереднього аналізу процедури призначення Голови НАЗК випливає, що про застосування запобіжних заходів щодо нього обов'язково повідомляються Прем'єр-Міністр України та члени КМУ.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 483 КПК України про застосування запобіжних заходів щодо заступників Голови НАЗК обов'язково повідомляються органи і службові особи, які їх обрали або призначили чи відповідають за заміщення їхніх посад.

Про застосування запобіжних заходів щодо них обов'язково повідомляється Голова НАЗК.

2.1.6 Особливості процедури повідомлення про підозру Голови та заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 482 КПК України, ч. 5 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII письмове повідомлення про підозру Голові НАЗК здійснюється Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора) або заступником Генерального прокурора - керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Відповідно до ч. 2 ст. 482 КПК України Генеральний прокурор (виконувач обов'язків Генерального прокурора), його заступник може доручити іншим прокурорам здійснити письмове повідомлення про підозру Голові НАЗК у порядку, передбаченому ч. ч. 1, 2 ст. 278 КПК України.

Слід зауважити, що ч. 5 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII не визначає статус підозрюваного у кримінальному правопорушенні як одну з підстав для звільнення Голови НАЗК з його посади.

Відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII повідомлення про підозру Голові НАЗК не входить в перелік підстав для його звільнення, якщо воно не призвело до визнання у законному рішенні суду невідповідності діяльності Голови НАЗК обмеженням

щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, передбаченими ч. 1 ст. 25 Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII. Відповідно до п. 10 ч. 5 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII повідомлення про підозру Голові НАЗК не входить в перелік підстав для його звільнення, якщо воно не призвело до визнання у законному рішенні суду особистих активів Голови НАЗК або активів, набутих за його дорученням іншими особами, необґрунтованими відповідно до ст. 290 Цивільного процесуального кодексу України та їх стягненню в дохід держави.

Необхідно також зауважити, що відповідно до ч. 1 ст. 25 Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII внаслідок конфлікту інтересів у діяльності Голови НАЗК, до нього можуть бути застосовані наступні заходи: 1) усунення його від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; 2) застосування зовнішнього контролю за виконанням ним відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; 3) обмеження його доступу до певної інформації; 4) перегляду обсягу його службових повноважень; 5) його переведення на іншу посаду; 6) його звільнення. Якщо повідомлення про підозру Голові НАЗК виявило у діяльності Голови НАЗК конфлікт інтересів, то до Голови НАЗК можуть бути застосовані вище перелічені заходи.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 482 КПК України, ч. 5 ст. 9 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII письмове повідомлення про підозру заступнику (кам) Голови НАЗК здійснюється Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора) або заступником Генерального прокурора - керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Відповідно до ч. 2 ст. 482 КПК України Генеральний прокурор (виконувач обов'язків Генерального прокурора), його заступник може доручити іншим прокурорам здійснити письмове повідомлення про підозру заступнику (кам) Голови НАЗК у порядку, передбаченому ч. ч. 1, 2 ст. 278 КПК України.

Відповідно до ч. 6 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК звільняє з посади заступників Голови НАЗК, тому звільнення з посади заступника Голови НАЗК у зв'язку з отриманням ним повідомлення про підозру залежить від рішення Голови НАЗК.

Відповідно до ч. 1 ст. 25 Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII внаслідок конфлікту інтересів у діяльності заступника Голови НАЗК, до нього можуть бути застосовані наступні заходи: 1) усунення його від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; 2) застосування зовнішнього контролю за виконанням ним відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; 3) обмеження його доступу до певної інформації; 4) перегляду обсягу його службових повноважень; 5) його переведення на іншу посаду; 6) його звільнення. Якщо повідомлення про підозру заступнику Голови НАЗК виявило у діяльності заступника Голови НАЗК конфлікт інтересів, то до заступника Голови НАЗК можуть бути застосовані вище перелічені заходи.

2.1.7 Особливості процедури відсторонення від посади Голови та заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.

Відповідно до ч. 5 ст. 65-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК підлягає відстороненню від виконання повноважень у визначеному законом порядку у випадку повідомлення його про підозру у вчиненні кримінального правопорушення у сфері службової діяльності. Відповідно до ст. 154 КПК України відсторонення від посади може бути здійснено щодо особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину на підставі рішення слідчого судді під час досудового розслідування чи суду під час судового провадження на строк не більше двох місяців. Відповідно до ч. 1 ст. 155 КПК України із клопотанням про відсторонення від посади Голови НАЗК має право

звернутися Генеральний прокурор або заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Відповідно до ч. 1 ст. 158 КПК України Генеральний прокурор або заступник Генерального прокурора - керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, має право звернутися з клопотанням про продовження строку відсторонення від посади Голови НАЗК. Відповідно до ч. 1 ст. 156 КПК України клопотання про відсторонення Голови НАЗК від посади розглядається слідчим суддею, судом не пізніше трьох днів з дня його надходження до суду за участю слідчого та/або прокурора та Голови НАЗК, його захисника.

Також якщо під час досудового розслідування було виявлено пов'язаний із розслідуванням кримінальним правопорушення конфлікт інтересів у діяльності Голови НАЗК, то відповідно до ч. 2 ст. 35-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК позбавляється права брати участь у прийнятті рішення, яке приймається НАЗК.

Відповідно до ч. 5 ст. 65-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступник Голови НАЗК підлягає відстороненню від виконання повноважень у визначеному законом порядку у випадку повідомлення його про підозру у вчиненні кримінального правопорушення у сфері службової діяльності. Відповідно до ст. 154 КПК України відсторонення від посади може бути здійснено щодо особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину на підставі рішення слідчого судді під час досудового розслідування чи суду під час судового провадження на строк не більше двох місяців. Відповідно до ч. 1 ст. 155 КПК України із клопотанням про відсторонення від посади заступника Голови НАЗК має право звернутися Генеральний прокурор або заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Відповідно до ч. 1 ст. 158 КПК України Генеральний прокурор або заступник Генерального прокурора - керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, має право звернутися з клопотанням про продовження строку відсторонення від посади заступника Голови НАЗК.

Відповідно до ч. 1 ст. 156 КПК України клопотання про відсторонення заступника Голови НАЗК від посади розглядається слідчим суддею, судом не пізніше трьох днів з дня його надходження до суду за участю слідчого та/або прокурора та заступника Голови НАЗК, його захисника.

Якщо під час досудового розслідування було виявлено пов'язаний із розслідуванням кримінальним правопорушення конфлікт інтересів у діяльності заступника Голови НАЗК, то відповідно до ч. 1 ст. 30 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступник Голови НАЗК усувається від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів за рішенням Голови НАЗК.

Відповідно до ч. 3 ст. 65-1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню заступником Голови НАЗК корупційного або пов'язаного з корупцією кримінального правопорушення проводиться в порядку, визначеному КМУ, службове розслідування за рішенням Голови НАЗК.

2.1.8 Особливості процедури звільнення з посади Голови та заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції внаслідок винесення обвинувального вироку щодо нього.

Відповідно до п. 5 ч. 5, ч. 1 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII повноваження Голови НАЗК у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього припиняються достроково КМУ.

Відповідно до ч. 1 ст. 26 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голові НАЗК після його звільнення з посади забороняється: 1) протягом року з дня припинення діяльності в НАЗК укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, якщо Голова НАЗК протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснював повноваження з

контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців; 2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом; 3) протягом року з дня припинення діяльності в НАЗК представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є НАЗК.

Відповідно до ч. 6 ст. 5 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII Голова НАЗК звільняє своїх заступників з посади.

Відповідно до п. 4. ч. 1 ст. 84 Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 р. № 889-VIII підставою для припинення державної служби у зв'язку із втратою права на державну службу або його обмеженням є набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо державного службовця за вчинення умисного кримінального правопорушення та/або встановлення заборони займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, що також стосується заступників Голови НАЗК.

Відповідно до ч. 1 ст. 26 Закону України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII заступнику Голови НАЗК після його звільнення з посади забороняється: 1) протягом року з дня припинення діяльності в НАЗК укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, якщо заступник Голови НАЗК протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснював повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців; 2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом; 3) протягом року з дня припинення діяльності в НАЗК представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є НАЗК.